

I Sansehagen finnes denne rotunden, sansekilden, et fint sted for alle som søker stillhet og ettertanke.

Foto: Finn Georg Birkeland

Solgården – en begeistrende 40-åring

Foto: Fransisco Lloret Infante

Tormod Mjaaseth
tormo-mj@online.no

Trygghet, trivsel og glede er Solgårdens ferie- og helsesenters motto. Her tilbys mennesker med utviklingshemning og andre med nedsatt funksjonsevne ferie, rekreasjon og fellesskap i trygge omgivelser.

Solgården kan se tilbake på 40 interessante år med en eventyrlig vekst i fornyelse og standardheving de senere år. Dette har løftet ferie- og helsesenteret til et moderne og populært feriemål og gjestekapasiteten har økt med 80 til 210 i 2012.

40-års jubileum ble behørig markert og feiret i to store arrangement tidligere i år i Oslo og på Solgården, samtidig tar festrusen bølgen ut dette året på Solgården for de stadig nye gjestene som ferierer i jubileumsåret. Et år med rekordmange gjester, 5300 viser tallene. Summeres antall gjester gjennom 40 år vil Solgården i neste måned kunne feire sin gjest nr. 100.000. Solgårdens faste stab med 70 ansatte må være forberedt på å mobilisere en ekstra «17. mai» feiring for jubilaranten.

Solgården på Costa Blanca

Solgården – Hacienda del Sol – ligger 35 km nord for Alicante flyplass i regionen Costa Blanca med en praktfull utsikt til det fristende, blå Middelhavet. Nærmeste landsby Villajoyosa ligger 3 km unna. En fargerik og pittoresk landsby i typisk spansk stil. Den populære langstrakte stranden med finkornet hvit sand ligger innbydende. Fremkommeligheten for rullestolbrukere er godt ivaretatt av kommunen.

Solgården i dag

Solgården er et andelslag med humanitært formål som skal erverve, bygge og drive feriestedet for Solgårdens hovedmålgruppe utviklingshemmede og andre med nedsatt

Villajoyosa.

Foto: QC creativos

Det er souschef José Alvarez som står for de utskårne grønnsakene og fruktene på Solgårdens spennende søndagsbuffet. Foto: Aslaug S. Haugen

funksjonsevne. Det utbetales ikke utbytte av noen art. Overskudd tilbakeføres i sin helhet til å fornye Solgården og til å innfri nye mål Solgården setter seg.

Solgårdens tomt utgjør 450 mål. Det påhviler et stort ansvar i å forvalte eiendommen og sikre en forsvarlig drift. Men et gjestebelegg på 97–98 % skaper trygghet og gir også en ny mulighet til å sikre tilbud til personer med særlige behov.

Etter ombygningen i 2011 fremstår Solgårdens spisesal som en restaurant med god plass til alle gjester. Foto: Aslaug S. Haugen

Gjennom de siste 7 år er det investert rundt regnet 130 millioner kroner gjennom et omfattende moderniseringsprogram med nybygg, nye lokaler for fysioterapi, sansehage, aktivitetsområder for fysisk aktivitet og felleskap, underholdningsarenaer, kafé og ny moderne restaurant.

Kikk også på Solgårdens nettside www.solgarden.no med bilder og videoer.

Pionerens fremsynthet

For planleggerne av Solgården på slutten av 60-tallet innebar betegnelsen ferie- og helsesenter for utviklingshemmede en serie ufravikelige krav til utforming av anlegget.

Bevegelseshemmede og rullestolsbrukere skulle få oppleve det som ligger i universell utforming. Materielle forhold skulle ha sitt fortrinn for sårbare brukere. Men daværende ledelse oppdaget kvikt at dette ikke var tilstrekkelig. De formulerte derfor Solgårdens motto: Trygghet, Trivsel og Glede, ut fra den erkjennelse at så vel helsetilbud som ferie- og rekreasjonstilbud, hadde som forutsetning en grunnleggende følelse av nettopp trygghet, trivsel og glede.

Ferieoppholdet og alle helsefremmende tiltak på Solgården har som forutsetning en grunnleggende opplevelse av livskvalitet. Gunnar Brekke, forfatter av «Eventyret Hacienda del Sol» har presisert pionerens intensjoner som kort sagt har vært å skape et komplett ferie- og helsesenter for utviklingshemmede. Et ferie- og helsesenter som tilbyr helsefaglig habilitering og rekreasjon i varmt og stabilt

Gjennom sine 40 år har Solgården utviklet sitt tilbud til mange grupper, i takt med den sosialpolitiske utviklingen i Norge. Foto: Solgårdens arkiv

Foto: Aslaug S. Haugen

klima – under medisinsk tilsyn og som løfter den enkeltes mulighet til samfunnsdeltakelse på egne premisser.

Pionerens visjon om Trygghet, Trivsel og Glede gjenspeiler seg også gjennom det mangeårige samarbeid med SAS, bagasjetjenesten, Røde Kors, Solgårdens venner, helsepersonell på hele turen, fysioterapibehandling, full pensjon, underholdning, kulturaktiviteter og opplevelsesrike utflukter. Et enestående konsept som gjør at en kan fly direkte til Alicante fra et utvalg av flydestinasjoner – Gardermoen, Kjevik, Flesland, Sola, Værnes og År.

Tidligere i år skrev en av kabinansatte i SAS, Andrea N. Lunde i Norsk Kabinforening:

Foto: Aslaug S. Haugen

«Det er imponerende å se hvor godt samarbeid det er mellom alle ledd, representanten fra Solgården, cockpit, kabin, Medema og hele teamet som tar imot gjestene i Alicante. Vi som er dedikert crew blir schedulert sammen om og om igjen og personlig føler jeg at jeg tilhører en egen liten familie som jeg setter stor pris på og har blitt glad i. Vi får tid til å bli kjent med hverandre og bygge opp en tillit og en relasjon som

varer og varmer. Solgården har mange trofaste gjester, som kommer år etter år og gjensynsgleden er stor når også vi kjenner igjen våre passasjerer. Det er ikke bare på Solgården det blir knyttet bånd og sterke relasjoner...»

Nytt i tiden

I Solgårdens vedtekter fremgår det at SOR skal ha en representant i styret. En sentral begrunnelse for dette var SORs leder på

Foto: Pablo Sbertoli

Foto: Aslaug S. Haugen

60-tallet Olav. Kr. Strømme og hans sterke engasjement for utviklingshemmede og for Solgårdens utvikling. SORs representant i dag har den samme forpliktelse som Strømme la i sine føringer:

«Solgården skal være åpent for utviklingshemmede, primært for personer med behov for spesielt

tilrettelagte tilbud, men også for andre som vil ha helsemessig nytte av Solgården».

Et hovedfokus fremover vil fortsatt være å styrke tilbudet til utviklingshemmede og andre med nedsatt funksjonsevne, og å arbeide for at de som sjelden eller aldri får anledning til ferie, kan få et ferie- og

helsetilbud i sol og varme og i felleskap med andre. Det er vedtatt gjennomført 6 turer for utviklingshemmede i 2012. En økning fra tidligere, samtidig som Solgårdens hovedmålgruppe nå kan velge å reise på de tider av året som passer den enkelte best. Ekstra inspirerende er det at utviklingshemmede fra andre nordiske land siste år er blitt invitert til ferieopphold i det samme inkluderende fellesskap.

Like inspirerende er de nye tilbudene for familier med funksjonshemmede barn. Bygningsmessige tilpasninger er utført og arrangement kan tilpasses for å skape gode rammer og en velfortjent opplevelse og rekreasjon. Initiativet er sprunget ut fra det aktum at det er få tilbud å velge mellom i Norge i dag.

Tilskudds-ordninger

Solgården har over tid gitt tilskudd gjennom søknad og har reduserte priser på turer for utviklingshemmede. I 2012 besluttet Solgården å bygge opp et minnefond som skal bære navnet til Wenche Foss. Midlene i fondet skal brukes til å finansiere ledsagerstøtte for utviklingshemmede og andre med nedsatt funksjonsevne.

Et forsøk på å etablere en ledsagerpool i 2013 lokalt i Solgårdens geografiske område er iverksatt. Lykkes Solgården

er det mulig å kunne redusere de store ledsagerkostnader utviklingshemmede belastes med.

Lovfesting av ledsagerordning i Norge har i mange år vært et tema uten politisk gjennomslag. En behovsprøvd ordning for dem som sjelden eller aldri gis mulighet for en ukes sammenhengende ferie og rekreasjon i sol og varme.

Ledsager er et nødvendig hjelpemiddel spesielt for utviklingshemmede med store hjelpebehov for å sikre samme mulighet til ferie som andre.

Døve har fått sin rett til tolketjeneste. En tjeneste lovfestet og finansiert gjennom NAV. – En god parallell, men fortsatt et tankekors for utviklingshemmede dette gjelder.

Våren 2013 legges det frem en ny Melding til Stortinget om politikken for mennesker med utviklingshemning. Vi kan fortsatt håpe på at Barne- og likestillingsministerens fastholder sine uttalelser om at ikke-diskriminering og likebehandling skal bli sentralt i meldingen. Det vil i så fall kunne bli en fortjent håndsrekning til personer som i alt for mange år etter reformens gjennomføring er blitt sittende nederst ved bordenden og vente. ● ● ●